

Ilustrirani **Slovenec**

Leto V

Tedenska priloga »Slovenca« (šf. 17) z dne 20. I. 1929

Štev. 3

Zimski motiv

Foto J. Skerlep

Na levi:

Slovesna zaobljuba novega mehičkan- skega predsednika

Dosedanjemu mehičkanemu predsedniku, zloglasnemu preganjalcu katoličanov, je na zimo potekla funkcijska doba. Za njegovega naslednika je bil izprva izvoljen general Obregon, ko je pa padel ta pod morilčevo roko (njegov umor je dal Callesu povod za nova preganjanja), je bil izvoljen Portes Gil, ki velja za intimnega Callesovega prijatelja. Razumljivo je torej, da tudi od novega predsednika katoličani nimajo pričakovati posebne naklonjenosti.

Naša slika nam kaže P. Gila, ob priliki slovesne zaobljube na ustavo, s čimer nastopa tudi svoje novo mesto. Na skrajni levi je videti Callesa.

Na desni:

Morski bog na vojni ladji

Novoizvoljeni predsednik Združenih držav Severne Amerike, Hoover (X), je odpotoval nedavno v spremstvu svoje soproge na krovu ameriške vojne ladje »Maryland« v Južno Ameriko. Njegovemu potovanju pripisujejo velik politični pomen.

Po starih običajih priredijo mornarji, ko dospejo na ekvator, različne slovesnosti in veseljačenja. Na »Marylandu« so priredili mornarji ob tej priliki na krovu slovesen sprevid morskoga boga Neptuna s krono na glavi in žezlom v roki. Kakor kaže slika, je Hooverja ta nastop dobro zabaval. Na desno od predsednika je videti poveljnika ladje Kimberleya.

Spodaj: **Znameniti kitajski zid bodo podrli**

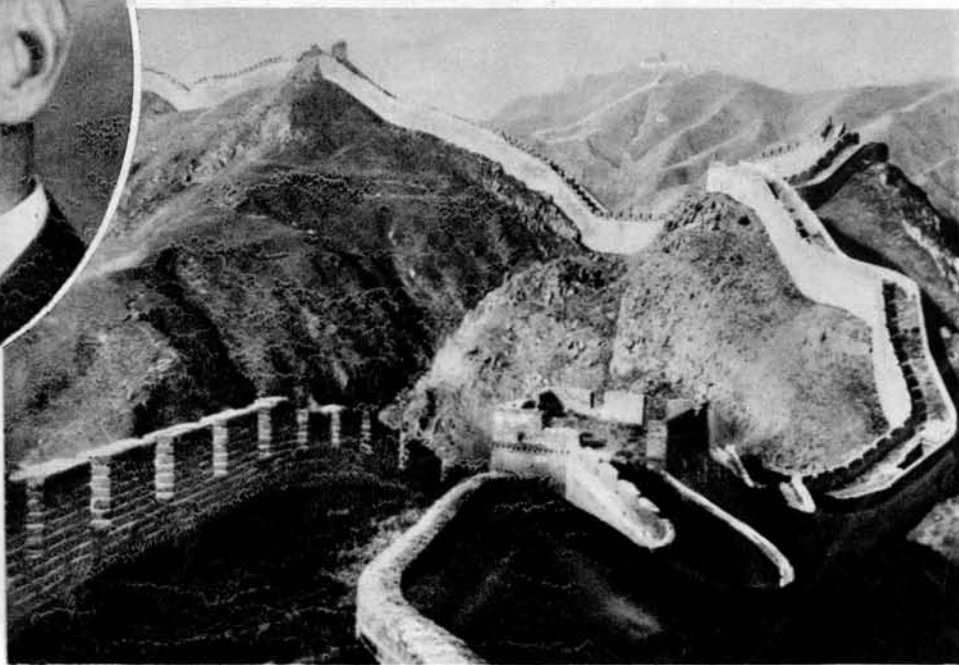
Najogromnejša stavba sveta je tako zvan kitajski zid, ki so ga zgradili Kitajci v varstvo svoje države v tretjem stoletju pred Kristusovim rojstvom v obrambo pred vpadi severnih barbarških narodov. Ves zid je dolg 2450 km ter gre čez hribe in doline. V gotovih razdaljah so postavljeni v njem še posebni obrambni stolpi. Bajе nameravajo to ogromno stavbo sedaj podreti. Naša slika nam kaže velikansko pentljo zidu na prelazu Nankau.

Haab

novi predsednik švicarske zvezne republike.

Švicarji tako ljubosumno in dosledno varujejo svojo demokracijo, da svojega predsednika ne volijo za več let, kakor vse druge republike, temveč samo za eno leto in vsako leto mora biti izvoljen drugi. Njegov delokrog je pa skrajno ozek in dejansko le reprezentira republiko.

Nikola Uzunović

minister brez portfelja.

Spodaj:

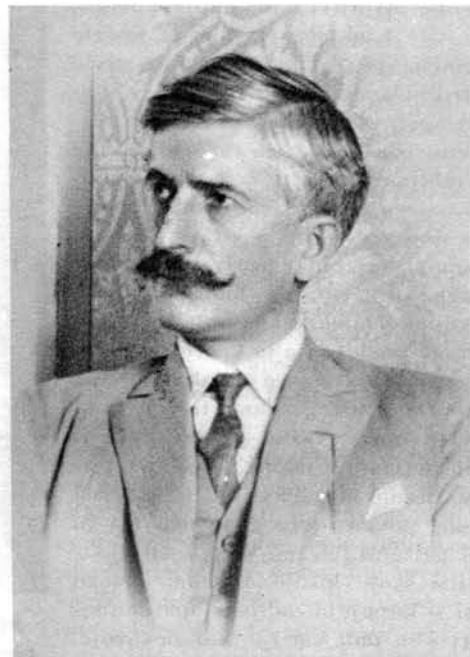
Dr. Milan Srškić

minister za pravosodje.

Novo poglavje v naši nožranji politiki

Zaradi Davidovičevih nastopov je dne 30. p. m. podala dr. Koroščeva vlada demisijo, ki je bila dne 2. t. m. sprejeta. Po konzultacijah voditeljev vseh vodilnih političnih strank je bila v noči od 5. na 6. januar sestavljena nova vlada s komandantom kraljeve garde, generalom Pero Živkovičem na čelu. V kabinetu je 7 parlamentarcev in 7 nepolitikov, Srbov in Hrvatov ter Slovenec dr. Korošec.

Istovčasno z novo vlado je bila izdana tudi kraljeva proklamacija, ki razveljavlja ustavo in razpušča parlament, dne 6. t. m. so pa objavile Službene Novine še celo vrsto dalekosežnih zakonov, ki posegajo globoko v vse naše notranjepolitično življenje. Razpuščeni so vsi občinski odbori v vsej državi in pravtako vse oblastne skupščine in oblastni odbori, katere so že nadomestili komisarji.

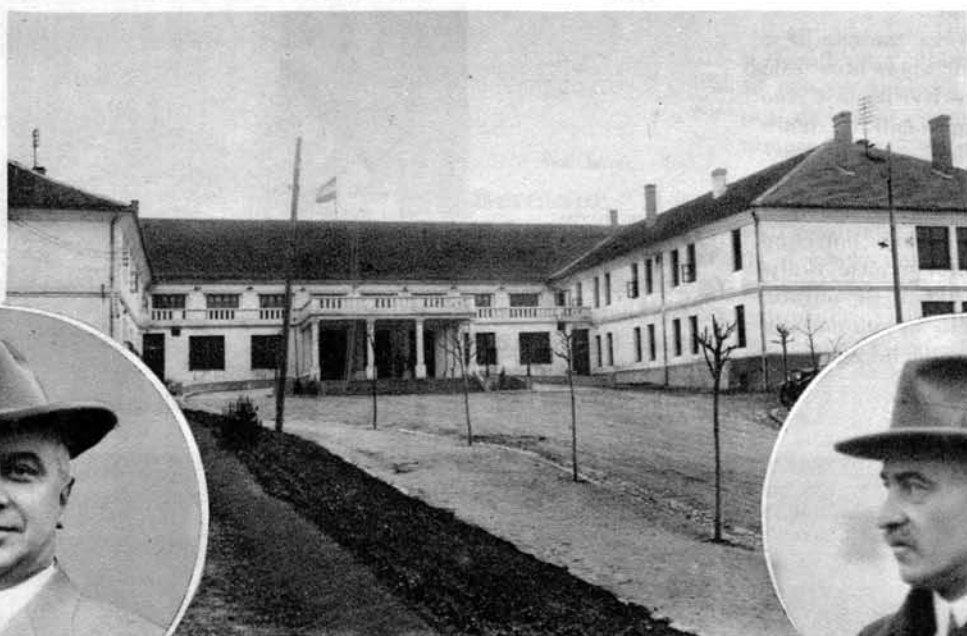
Dr. Boža Maksimović

prosvetni min.

Spodaj:

Dr. Voja Marinković

zunanji minister.

Poslopje naše doseđanje narodne skupščine

ki je bila s kraljevim ukazom z dne 6. t. m. razpuščena.

Slike k Slovenskemu biografskemu leksikonu

Cobenzl Gvidon
(1716—1797).

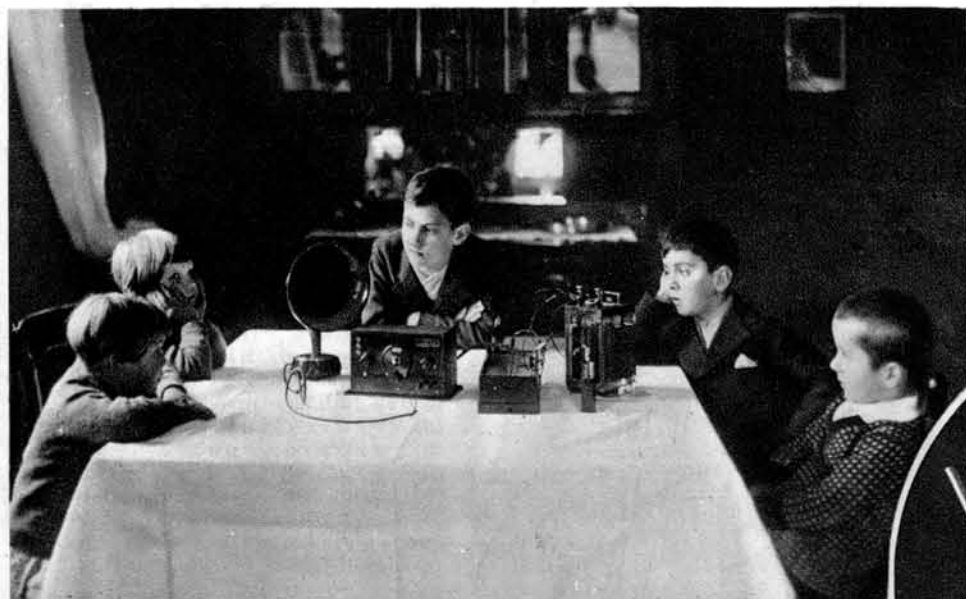
Kleinmayr Ferdinand
(* 1801), tiskar in založnik.

Bartl Fran
(1875—1920), politik.

Po otvoritvi naše radijske postaje dne 1. oktobra t. l. se je pričelo zanimanje za radio pri nas zelo širiti. Danes imamo že skoro v vsaki vasi vsaj nekaj radijskih aparatov, zlasti v krogu ca 50 km okrog Ljubljane, kjer je mogoče poslušati našo postajo z enostavnimi in cenovnimi radijskimi aparati. Zlasti si nabavljajo radio prosvetna in kulturna društva, da nudijo z njim svojim članom kakor tudi občinstvu javna predavanja in koncerte. Predvsem izobražencem na deželi radio izborna služba. Nadomesti jim koncerte, opere, razna predavanja, ki jih ne morejo hoditi poslušat v mesto. Radio si nabavljajo trgovci, da debe potom njega cene denarja in blaga, gostilničarji si opremljajo z njim svoje lokale. Posebno mnogo pa si kupujejo radijske aparate delavci in tudi kmetje, kar dokazuje, da imata ta dva stanova mnogo smisla za izobrazbo.

Vsled tega velikega zanimanja se je število radijskih abonentov zelo pomnožilo. Ob otvoritvi postaje smo imeli okrog 1800 naročnikov, danes pa gre njih število že preko 4500. To število pa še zmeraj raste in je upati, da bo doseglo do konca tega leta 8000, kolikor bi bilo potrebno za finančno ravnotežje naše radijske postaje pri sedanjem obratu. Kakor hitro bomo to število dosegli, bo postaja lahko pričela z novimi

Milčinski pri-poveduje prav-ljice....

Na desni:

Najcenejši de-tek-torski apa-rat, uporabljen za okolico Domžal in stane z anteno ter slušalko vred 190 Din.

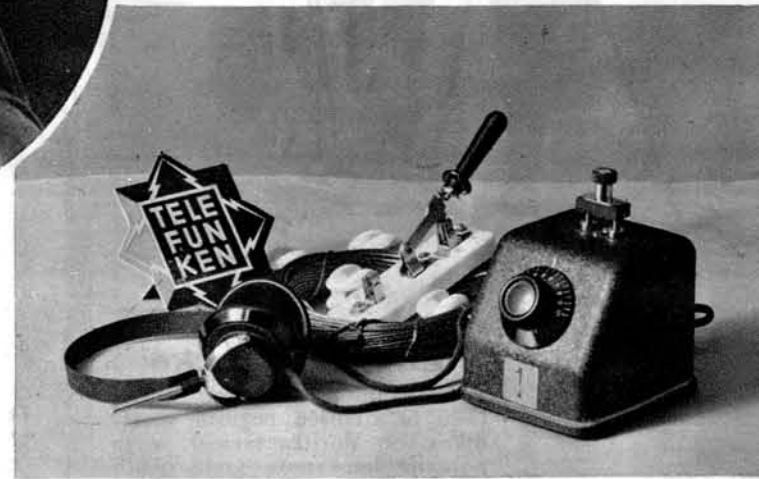
HALO RADIO Ljubljana

Anica in Frani-ca občudujeta „tercet-Siška“

Na levi:

Defektor „Tele-funken“, ki sprejema Ljubljano in na večjo razdaljo tudi nekatere inozemske postaje ter stane komplet s slušalko 500 Din.

izpopolnitvami naprave kakor tudi z izboljšanjem in razširjenjem sporeda. Naslednja stopnja, ki bo prav-tako v interesu radijskih naroč-nikov, pa bo znižanje sedanje naroč-nine.

Radijski aparat je bil dosedaj za marsikoga skrivnostna naprava, ki se ji je bližal skoro s strahom. Ko pa si ga bliže ogledamo, vidimo, da so to zelo preproste naprave, ki se jim pručimo lahko v nekaj urah. Marsikdo bi si aparat tudi kupil, če se ne bi bal, da bi ne znal z njim ravnanje.

Da bi šla interesentom kar moč na roko in jim pokazala vse tipe radijskih aparatov in ravnanje z njimi, je priredila naša radijska postaja začetkom decembra prete-klega leta razstavo radijskih apa-ratov. Tam si je lahko vsakdo ogledal vse vrste aparatov od najmanj-ših detektorskih aparatov, ki ne stanejo niti 200 Din pa do največ-jeje velikana »Radione 6«, ki stane že celo premoženje. Da seznanimo tudi one naše čitatelje, ki radija še nimajo, prinašamo danes nekaj po-snetkov s te zanimive razstave, ki je vzbujala med »radio-svetom« veliko pozornost. Zelimo od srea vsem, da si izbere enega od njih, da bodo pozneje tudi oni deležni vseh mno-gobrojnih ugodnosti, ki jih nam nu-di dandanes radio. E. B.

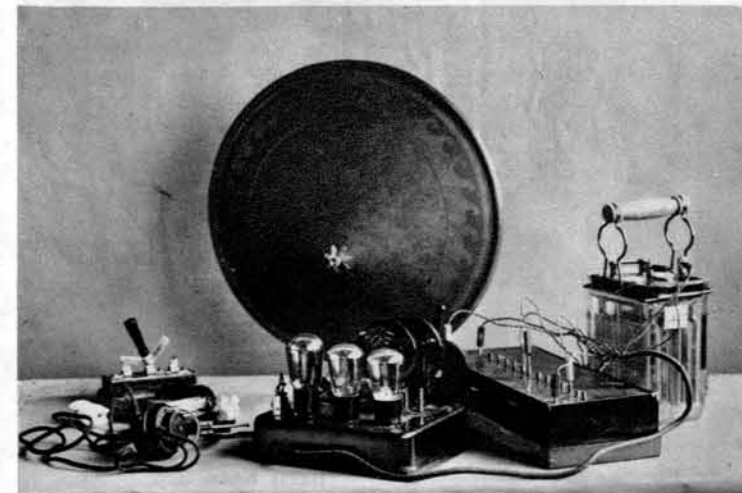
Zgoraj na levi: **Sedemelektronski aparat „Ingelen“**, ki sprejema vso Evropo v zvočniku in stane komplet 6000 Din. — Zgoraj na desni: Znani uganjkar **Butkovič-Domen** pri svojem radiu.

Pogled v razstavo radijskih aparatov, ki jo je priredila naša radijska postaja 1.—10. decembra p. l. v Akademskem domu. Zanimiva razstava, ki je bila živahno obiskana, je nudila pregled vseh vrst aparatov od najmanjšega detektorja do najmodernejših orjakov, ki sprejemajo ves svet.

Na levi: **Troelektronski aparat „Telefunken“**, ki sprejema Ljubljano in tudi več inozemskih postaj in stane komplet s zvočnikom itd. 1850 Din.

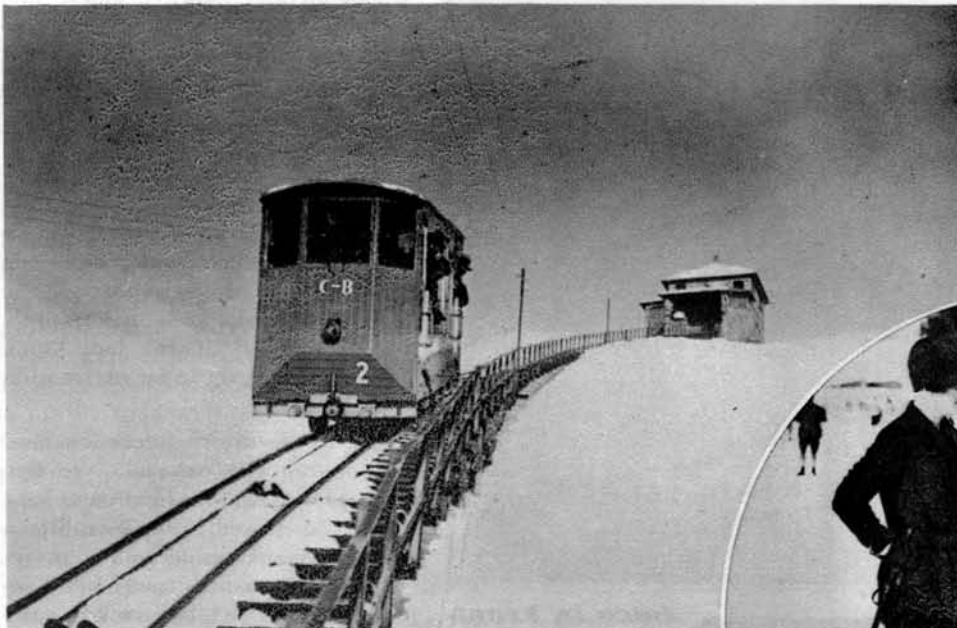
Na desni: **Najfinejši sodobni šestelektronski aparat „Radione“**, ki sprejema postaje vsega sveta in stane komplet 16.000 Din.

Zgoraj na levi: **Letošnji sveti večer ob radiju** — Zgoraj na desni: **Aparat „Ingelen“** za priključitev na enakomerni tok 150 ali 220 voltov in ne rabi nobenih baterij. Stane komplet 5000 Din.

Razne zimske zanimivosti

Na levi:

Nova vzpenjača pri St. Moritzu

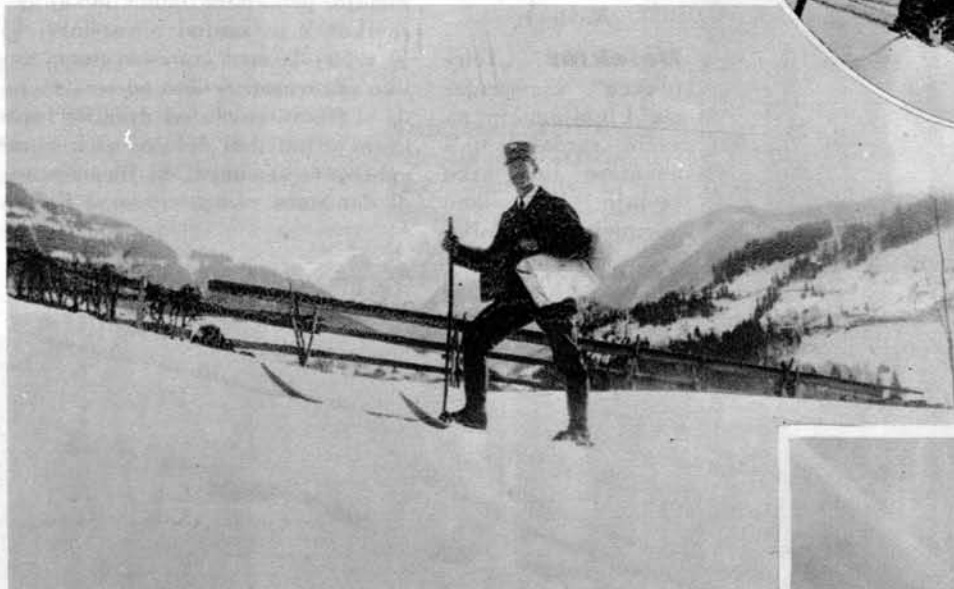
Med Chantarello in Corviggio, v bližini središča evropskega zimskosportnega življenja in vrveanja, St. Moritza, so zgradili in pred kratkim blagoslovili novo vzpenjačo. Naša slika nam kaže vzpenjačo v trenutku, ko zapušča postajo Corviglia (2984 m).

Spodaj:

Junaštva modernih sportnikov

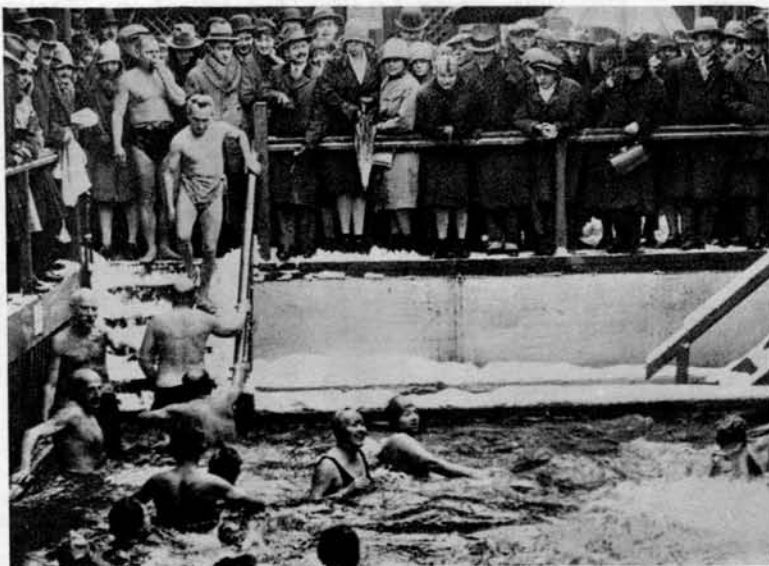
Kljub temu, da je pritisnil na Dunaju že precejšnji mraz in leži povsod debel sneg, zagrizeni kopaleci vendarle še niso prenehali s kopanjem na prostem. Naša slika nam kaže prizor iz nekega kopališča na prostem na Donavi pri Dunaju.

Spodaj:

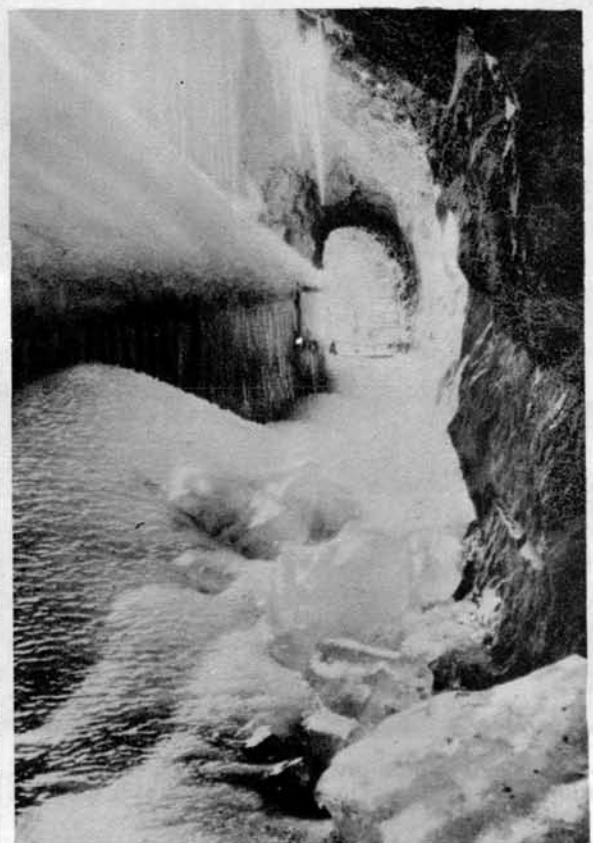
Švicarski pismonoše pozimi

Ko pade prvi sneg, si poišče tudi švicarski pismonoša svoje priljubljene smuči, na katerih raznaša potem preko prostраниh snežnih poljan v oddaljene gorske vasice in samotne kmetije pisma in pakete.

Zimske igračke

V znamenitem zimskem zdravilišču in središču bogatih sportnikov, St. Moritza (Švica), se je pojavila letos nova vrsta ličnih igračk. Po bazarjih in galanterijskih trgovinah je videti vse polno punčk in fantkov na majhnih smučkah, ki vzbujajo veliko pozornost in jih sportniki radi kupujejo.

Zimski vodopad Staubbach

v Lauterbrunski dolini v Švici.

Z notranjskih hribov

Ena najljubeznivejših značilnosti slovenske zemlje je množica prijaznih cerkvic, ki se belijo popotniku z naših hribov in gričkov. Tip take ljubke cerkvice je tudi svetišče sv. Ane v Žazarju pri Vrhniki. Stoji na prijaznem gričku, kjer je bila postavljena ravno pred 200 leti. Poprej je stala tu samo navadna vaška kapelica. Izprva je spadala v župnijo Vrhnika, ko je bila pa ustanovljena samostojna župnija

v Podlipi, je pripadla tej. Kako zelo so Žazarji ponosni na svojo cerkvico, nam lepo dokazuje dejstvo, da so ustanovili lani celo posebno društvo za vzdrževanje redne službe božje (glej sliko na desni). Duša in ustanovitelj tega društva je ljubljanski pekovski mojster Fr. Mole (X), tamošnji rojak. Službo božjo oskrbuje podlipski župnik Jož. Gnidovec, brat škofa Gnidovca, upajo pa celo na lastnega duhovnika.

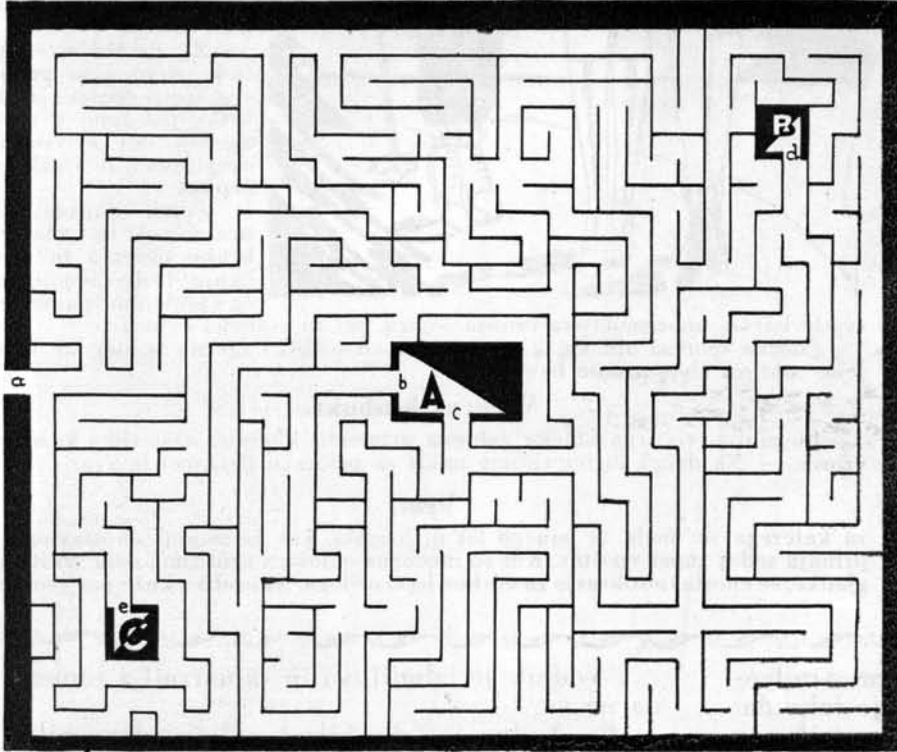
K današnji uganki: Bogataš, ki se je silno bal za svoje življenje, si je dal zgraditi hišo A sredi vrta, ki je bil ves preprežen s potmi kot kaže naša slika. Kljub veliki množici poti je vodila le ena sama pot od vhoda a do hišnih vrat b. Iz hiše, skozi vrata c pa je zopet vodila pot do senenice B in do čebelnjaka C, ki sta dostopna skozi vrata d in e. Poišči sedaj pot, po kateri je moral iti bogataš, da je prišel skozi vhod a v hišo A pri b in skozi c do senenice B in čebelnjaka C. Za pravilno rešitev se razpisujeta sledeči nagradi: I. Andree, Radio in II. Haggard, Jutranja zvezda.

Rešitev arabskega pisma iz št. 1. »II. Slovenca« dobiš, če gledaš na pismo od daleč in bereš vsako vrsto od zadaj naprej. Vijuge predstavljajo namreč v sirovih odtisih navadne pisane črke. Rešitev se glasi:

Boljši je vrabec v roki
ko slavec v grmu.

Rešitev je prispelo 189. Za I. nagrado je bil izžreban A. Potočnik, Maribor, za II. pa E. Petrič, Brezovica pri Ljubljani.

Ponovno opozarjamo vse cenjene reševalce in reševalke, da se oziramo le na rešitve, ki prispejo v uredništvo do prvega petka opoldne po izidu številke. Tako smo morali na žalost zavreči nad 50 pravih rešitev noveletne križaljke, ki so prispele vse prekasno. Opozarjamo tudi, da mora biti vsaki rešitvi priložen kupon. Obilo sreče!

Sergej Minclov:

Car Berendej.

(Povest iz sibirskega pragozda.)

XII. poglavje.

Sli so povžili kosilo, konji so se okrepčali s travo, karavana se je zvila kakor kača po gorski polici. Sprednji vodnik jo je peljal vzdolž stene, ne naravnost navzgor. Potem so zavili nazaj, a zopet višje, in tako jih je peljala vijugasta pot vedno naprej. Vso so se vzpenjali peš in peljali konje na povodcih. Večkrat, nemara desetkrat, so se ustavili in počivali. Usmerjeni so bili proti prevalu. Ko so se mu približali, so morali kakor po ozki deski okoli kamenite stene. Če bi kdo gledal odspodaj, ne bi razumel, kako morejo konji stopicati v tej višini po tako ozki poti.

Ko so se približali sli baš na sredi k vznožju prevala, sta jim padla nad glavami, kakor da sta mrtva, v brezno dva orla, široko odprla peruti in tako kar obvisela v zraku.

Tukaj je izginila vsaka človeška pot: ostro izbočeno skalovje je zaprlo stezo. Vodnik je zlezal na prvo stopnico in pričel vleči za seboj konja. Ta se je vzpel, se oprl s sprednjima nogama ob skalo in jel z zadnjimi kopiti rožljati po granitu, kresati iskre, pa se vzpenjati navzgor. Slednjič se je dvignil, se malo oddahnil na stopnici, pa naskočil zopet drugo. Potem je že zopet peljala ravna pot.

Za njim je tja zlezal še Vedenej Savič. Ustavilo se mu je srce. Saj je bila zgoraj skala komaj vatel široka, kakor kamenito rebro se je izbočila izpod zemlje in obvisela nad prepadom. Spodaj pod skalo se je videlo, kakor izgubljeno ogledalce, majhno sinjkasto jezero. Bog ti moj! Če bi nagromadil človek, drugo na drugo, štirideset najbolj visokih cerkva, pa še ne bi premostil razdalje do tega jezera!

Poslovodja niti ne bi mogel povedati, kako se je vzpel na noge, privlekel konja na vrh in preko račil preval: kar iz uma je bil, spomin mu je popolnoma odpovedal, spominjal se je le groznega pre-

Naš modni kofiček

Moda v snegu.

Zimski sport se je v zadnjih letih tako razširil kakor komaj še kateri drugi sport. Drsanje, sankanje, smučanje je postalo geslo za najširše kroge.

Včasih je veljalo kot pravilo, da se treba obleči za sport in izlete kar se da zanemarljivo. Sedaj temu ni več tako. Vsekakor se tudi sedaj nihče ne bo oblekel za sport tako kakor za salon, toda eleganca je postala pravilo tudi za sportno obleko.

Odkar je pleteninska industrija tako visoko napredovala, je temu pravilu prav lahko ustreči, ne da bi izgubili iz vida drugo pravilo, da mora biti sportna obleka topla in trpežna in napravljena tako, da v nobenem pogledu ne ovira gibanja. Moderne pletenine zadovoljujejo v najvišji meri vsem tem zahtevam.

V dokaz nekaj vzorcev. Prvi vzorec predstavlja elegantno, a obenem popolnoma smotrno opremo za sankanje:

široke hlače čezkolenke in žemper z diagonalno tekočim vzorcem; zraven šal in pa čepica v enakem vzorcu kakor žemper.

Drugi vzorec je zamišljen za zimske izlete: na pletilnem stroju pletirano krilo z elegantnim sviterjem in volneno čepico.

Za drsališče — pa tudi izlete — je primeren tretji vzorec: široko krilo, položeno v gube, zgornji del z visokim ovratnikom in vložki ter čepico.

Četrty vzorec kaže praktično in obenem brhko opremo za smučanje: Dolge, temne hlače s pletenim žemperjem

svetle barve, nepremočljiva vrhinja jopica, šal in volnena čepica.

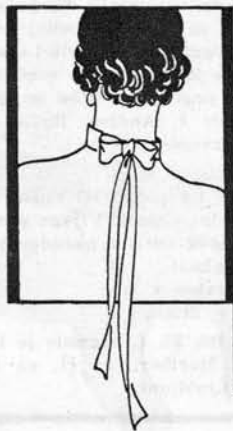
Zimska sportna obleka, ki si jo moramo misliti s snežno belino kot ozadjem, zahteva žive, pisane barve.

Večerni klobuki.

Elegantna večerna obleka zahteva primeren klobuk; naša slika kaže tak vzorec. — Na drugi sličici vidimo nakit za pričesko (frizuro) in vrat.

Vrat,

za katerega se moda že mnogo let ni brigala, ker je ostajal enostavno gol, prihaja sedaj zopet v poštev. Ker so moderne obleke v zgornjem delu večinoma gladke, se enostavno okrasje za vratom lepo prilaga. Naša slika kaže par vzorcev.

pada. Sploh ni opazil, da mu je bil odprt na Aradanskih nebesnih višavah ves svet. Malokje je tako daleč segal pogled! Še orli, ki so stali nepremično v zraku, so bili nižje. Tu so stali ljudje nad oblaki. Samo dva bela vrha, zadaj pa solnce so bili višje od njih! Tudi ostali sli so prišli srečno na vrh. Privoščili so konjem malo odpočitka; nato so zopet skočili v sedlo.

Čudno je jahati poleti skozi sneženo polje! Sneg prasketa pod kopiti. Hladno je. Človek široko odpira usta, ko diha, in vendar ne more zajeti zadosti zraka, premalo ga je za sapo. Včasih so korakali konji kakor po steklenih parketih... Vse naokrog se je lesketalo, da je kar oči slepilo!

Zadnji vodnik je dohitel Grigorija.

— Ne bo več strmin! — je rekel: — nisi pozabil, kar sem ti povedal o poti?

— Nisem... — je odgovoril Grigorij.

— No pa dobro... od reke Use morate torej vedno proti jugu naprej! Samo eno veliko sleme je zdaj še ostalo; Posvetno se zove. Glej je, saj se že vidi... A ta preval ni nič hud. Ko pa pridete do studenca, bo postala steza vse bolj razločna!

— Kako pa to?

Vodnik je izbulil oči in skomiznil z rameni, čes, da ne ve.

— Vedno je tako bilo... — je odgovoril.

Jezdeca sta obmolknila. Vodnik se je tako tesno približal Grigoriju, da je temu konj z bokom pritisnil nogo.

— Kam te nese? — je rekel Grigorij in hotel v stran zasukati povodec, a pogledal je soseda in se ni ganil. Ta se je nagnil iz sedla in fantu s svojo črno brado zgačkal uhelj.

— Poslušaj me... — je napolglasno rekel: — nič slabega ti ne želim, samo dobro!

— No?

— Ko se boš vozil onstran Use po hribih, ostro pazi, ali ni kje kake a v v e!

— Kaj pa je to avva? Zver, ka-li?

— Ne, zver to ni! — vodnik je stresel razmršene lase. — Glej samo, ali ni kje kamenje na kupu, dračje, ali niso kje na vejo navezane kake cunje... To ti je avva!

— A kaj je to?

— Ljudje jih znesejo skupaj, potniki. Da bi imeli srečo na poti, razumeš?

(Dalje prihodnjič.)